

Warszawa, 2005-03-22

Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach
w marcu 2005 r.

Ocena ogólnego klimatu koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest pozytywna, choć gorsza od przedstawionej w lutym i gorsza od oceny z analogicznego miesiąca ubiegłego roku. Złożyły się na to bardziej pesymistyczne niż przed miesiącem oceny bieżącej produkcji i sytuacji finansowej przedsiębiorstw, wynikające z utrzymujących się ograniczeń portfela zamówień na wyroby przemysłowe.

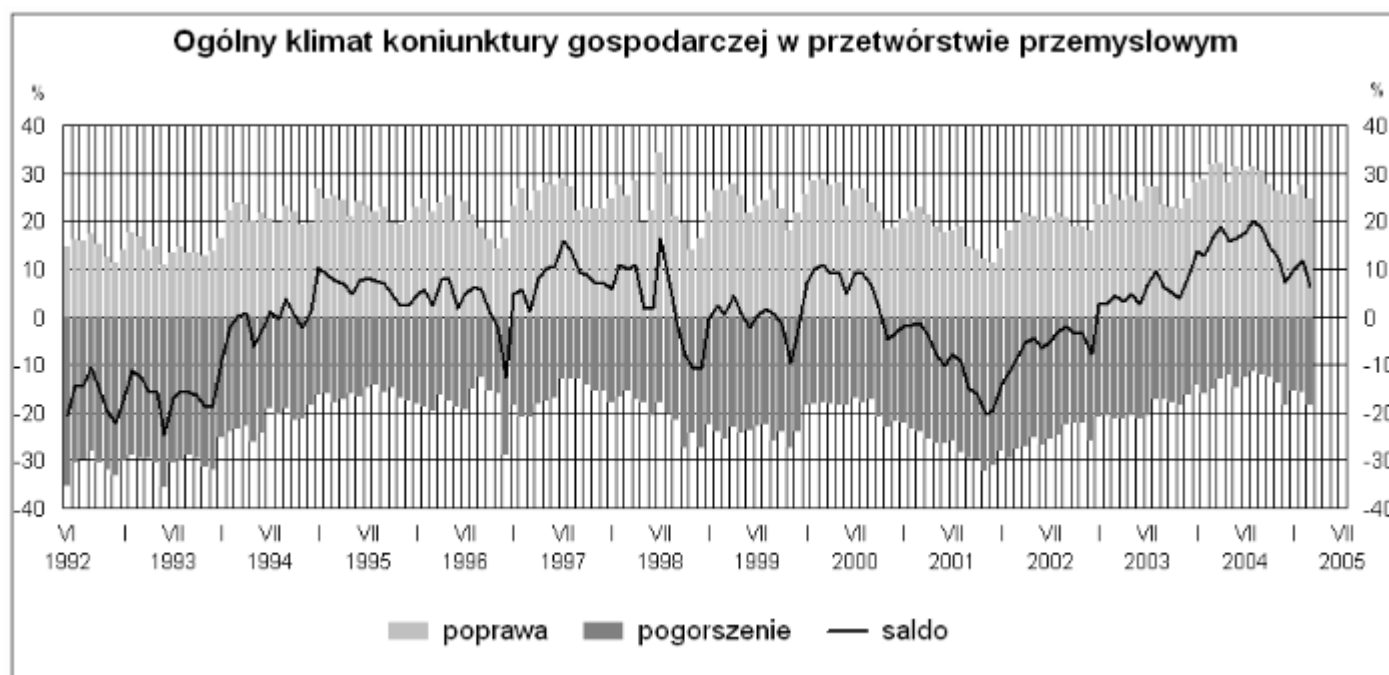
W marcu ogólna koniunktura w **budownictwie** oceniana jest niekorzystnie, nieznacznie gorzej niż w lutym, ale lepiej niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. Na sytuację tę wpływają negatywne oceny bieżącego portfela zamówień oraz produkcji, a także pogarszająca się sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Odpowiednie prognozy na najbliższe miesiące są optymistyczne, lepsze od przewidywań z lutego.

Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** oceniany jest w marcu nadal negatywnie, choć nieco lepiej niż w lutym i na poziomie wyższym od ocen formułowanych w analogicznym miesiącu ostatnich czterech lat. Na powyższe oceny wpływają pozytywne prognozy przyszłej sprzedaży i mniej pesymistyczne przewidywania dotyczące sytuacji finansowej przedsiębiorstw, przy zbliżonych w stosunku do lutego ocenach bieżącej sprzedaży i sytuacji finansowej przedsiębiorstw.

Spośród badanych grup jednostek **usługowych**¹, jedynie w jednostkach pośrednictwa finansowego w marcu odnotowano poprawę wskaźnika koniunktury w stosunku do ocen z lutego. Jest to obszar, w którym koniunktura jest oceniana najlepiej. Pozytywne oceny ogólnego klimatu koniunktury sygnalizują też firmy prowadzące działalność z zakresu edukacji, pozostałej działalności usługowej komunalnej, społecznej i indywidualnej oraz transportu, gospodarki magazynowej i łączności. Jedynie firmy prowadzące działalność z zakresu hoteli i restauracji oraz ochrony zdrowia i opieki społecznej przewidują negatywne oceny ogólnego klimatu koniunktury.

¹ Obejmują następujące sekcje według PKD: **H** - Hotele i restauracje, **I** - Transport, gospodarka magazynowa i łączność, **J** - Pośrednictwo finansowe, **K** - Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, **M** - Edukacja, **N** - Ochrona zdrowia i opieka społeczna, **O** - Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna.

1. Przetwórstwo przemysłowe

W marcu **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie plus 6, niższym niż w lutym. Poprawę koniunktury sygnalizuje 24% badanych przedsiębiorstw, a jej pogorszenie - 18% (w lutym odpowiednio: 27% i 15%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Obserwowane w marcu ograniczanie bieżącego portfela zamówień jest nieznacznie mniejsze niż w poprzednim miesiącu, na co głównie wpływa zmniejszenie ograniczania zagranicznego portfela zamówień. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy oczekują wzrostu przyszłego portfela zamówień w skali zbliżonej do prognozowanej przed miesiącem. Bieżąca produkcja jest zmniejszana w stopniu większym niż w lutym. W najbliższych miesiącach może nastąpić jej wzrost, bardziej znaczący niż prognozowano przed miesiącem. Notowany w lutym niewielki nadmiar zapasów wyrobów gotowych w marcu nieznacznie zmniejsza się. Opóźnienia przy ściąganiu należności od kontrahentów powodują wzrost trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych. W najbliższych miesiącach sytuacja finansowa przedsiębiorstw może się poprawić w nieznacznym tylko stopniu. Przewiduje się, że skala zwolnień pracowników zmniejszy się nieco w stosunku do poziomu sygnalizowanego w prognozie z lutego. Ceny produkowanych wyrobów mogą w najbliższych trzech miesiącach obniżyć się.

Na ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym składa się zróżnicowana sytuacja w poszczególnych jego działach. W marcu najlepiej oceniają koniunkturę producenci: wyrobów chemicznych (plus 27 - spadek o 1 punkt), masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru (plus 24 - wzrost o 1 punkt), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (plus 21 - wzrost o 6 punktów), maszyn i aparatury elektrycznej (plus 14 - wzrost o 4 punkty), wyrobów z surowców niemetalicznych (plus 13 - wzrost o 11 punktów), maszyn i urządzeń (plus 12 - spadek o 1 punkt), instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych (plus 12 - wzrost o 11 punktów), sprzętu i urządzeń rtv (plus 10 - spadek o 18 punktów). Najgorsze oceny formułują producenci odzieży i wyrobów futrzarskich (minus 14 - spadek o 8 punktów), wyrobów włókienniczych (minus 6 - spadek o 7 punktów), wyrobów z drewna

(minus 6 - spadek o 11 punktów) oraz prowadzący działalność wydawniczą i poligraficzną (minus 11 - spadek o 29 punktów).

Producenci **wyrobów chemicznych** oceniają klimat koniunktury bardzo optymistycznie, na poziomie zbliżonym do ubiegłego miesiąca. Znacząco rozszerza się portfel bieżących zamówień i produkcja. Pozytywne - choć ostrożniejsze niż w lutym - są też odpowiednie prognozy. Stan zapasów wyrobów gotowych nieznacznie przekracza poziom uznawany za wystarczający. Mimo zwiększających się opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, producenci zgłaszają niewielkie tylko trudności w terminowym regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej w najbliższych miesiącach są optymistyczne i lepsze niż w lutym. Dyrektorzy sygnalizują możliwość nieznacznego rozszerzenia zatrudnienia. Przewidywany wzrost cen może być dużo mniej znaczący niż prognozowano przed miesiącem.

Producenci **maszyn i aparatury elektrycznej** oceniają koniunkturę korzystnie, lepiej niż przed miesiącem. Wynika to z poprawy ocen dotyczących zarówno bieżącego, jak i przyszłego portfela zamówień oraz produkcji. Stan zapasów wyrobów gotowych jest uznawany przez producentów za nadmierny. Należności od kontrahentów są ściągane bez opóźnień, co powoduje, że przedsiębiorcy z mniejszymi trudnościami regulują swoje bieżące zobowiązania finansowe. Formułowane prognozy dotyczące sytuacji finansowej przedsiębiorstw charakteryzują się niewielkim optymizmem. W najbliższych miesiącach dyrektorzy zamierzają zmniejszyć zatrudnienie. Przewidują także niewielki wzrost cen maszyn i aparatury elektrycznej.

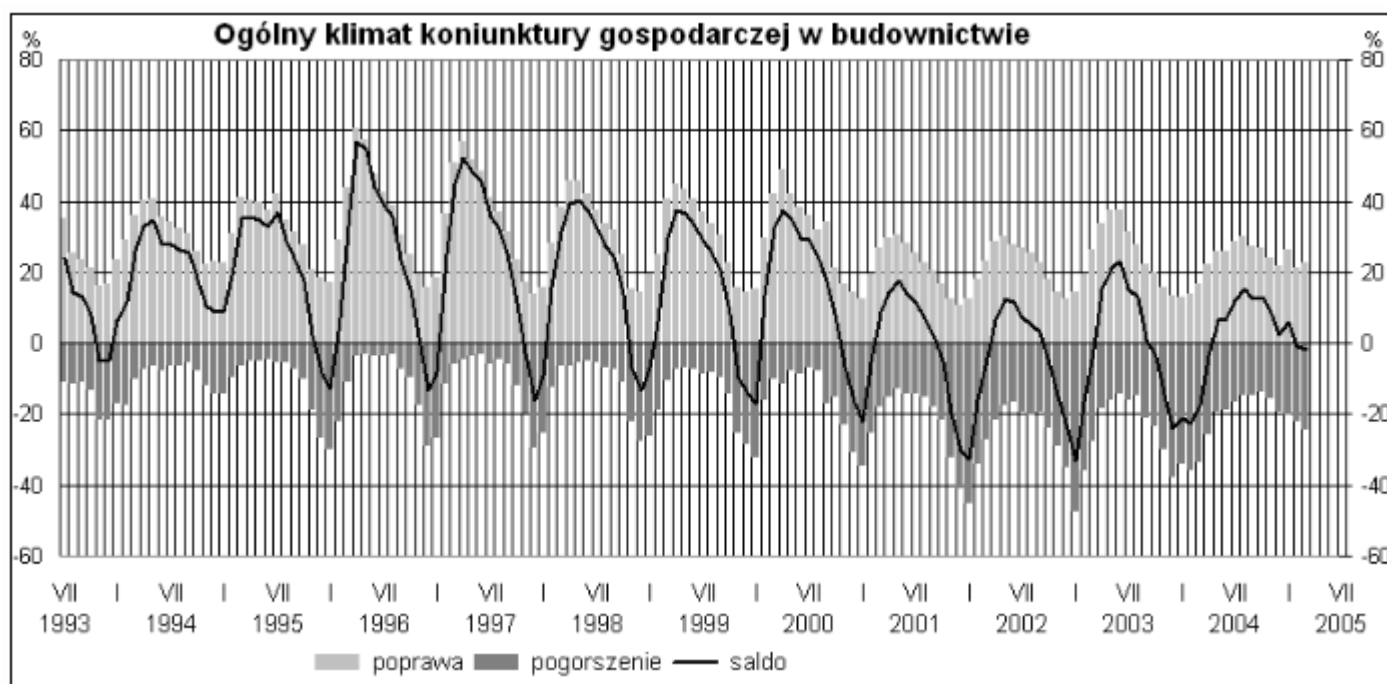
Producenci **sprzętu i urządzeń rtv** oceniają klimat koniunktury nadal korzystnie, choć gorzej niż przed miesiącem. Wiąże się to przede wszystkim ze znacznie zwiększającymi się opóźnieniami napotykanymi przy ściąganiu należności od kontrahentów, które powodują, że przedsiębiorcy ze zwiększonymi trudnościami regulują swoje zobowiązania finansowe. Na najbliższe miesiące przewiduje się poprawę sytuacji finansowej przedsiębiorstw, choć prognozy są ostrożniejsze niż przed miesiącem. Mimo poprawy ocen, odnotowuje się niewielkie ograniczenie bieżącego portfela zamówień, co powoduje, że producenci nieznacznie zmniejszają bieżącą produkcję. Odpowiednie przewidywania charakteryzują się niewielkim optymizmem i są ostrożniejsze niż przed miesiącem. Zapasy wyrobów gotowych oceniane są przez producentów jako wystarczające. Ceny sprzętu i urządzeń rtv mogą ulec obniżeniu.

W przedsiębiorstwach produkujących **artykuły spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe** koniunktura oceniana jest pozytywnie, choć ostrożniej niż w lutym. Na skutek ograniczania bieżącego portfela zamówień producenci zmniejszają skalę bieżącej produkcji, w stopniu nawet większym niż przed miesiącem. Na najbliższe miesiące przewidywany jest wzrost zarówno portfela zamówień, jak i produkcji. Utrzymuje się nadmierny poziom zapasów artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych. Trudności napotykane przy ściąganiu należności od kontrahentów powodują, że przedsiębiorcy regulują swoje bieżące zobowiązania finansowe z większymi opóźnieniami niż przed miesiącem. W najbliższych trzech miesiącach przewidywane jest pogorszenie sytuacji finansowej przedsiębiorstw, większe niż prognozowano w lutym. Dyrektorzy zamierzają zmniejszać zatrudnienie w stopniu zbliżonym do przewidywań z ubiegłego miesiąca. Ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą się dalej obniżyć.

Producenci **mebli** oceniają w marcu swoją koniunkturę pozytywnie, choć ostrożniej niż przed miesiącem. Zarówno bieżący portfel zamówień, jak i produkcja są nadal ograniczane, natomiast odpowiednie przewidywania są optymistyczne i lepsze niż w lutym. Z uwagi na przewidywany wzrost portfela zamówień na tę grupę wyrobów utrzymują się nadmierne zapasy wyrobów gotowych na najbliższe miesiące. Może też zwiększyć się przyszła produkcja. Producenci sygnalizują opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów, co powoduje wzrost trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań. Prognozy sytuacji finansowej charakteryzują się niewielkim pesymizmem. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują nieznacznie zmniejszyć skalę zatrudnienia. Ceny mebli mogą się obniżyć.

Spośród badanych przedsiębiorstw 16% jednostek nie planuje żadnej **działalności inwestycyjnej** w ciągu najbliższych 12 miesięcy (6% w październiku ub. roku, 9% przed rokiem). Wśród pozostałych respondentów 81% przewiduje, że ich działalność inwestycyjna będzie dotyczyć modernizacji (83% w październiku ub. roku, 86% przed rokiem), 71% - nowych inwestycji (71% w październiku ub. roku, 72% przed rokiem). Jako najczęściej wybierane źródła finansowania inwestycji przedsiębiorcy wskazują środki własne (92% jednostek). Krajowy kredyt bankowy będzie źródłem dla działalności inwestycyjnej dla 41% jednostek. Leasingiem jest zainteresowane 19% przedsiębiorstw.

2. Budownictwo

Ogólny klimat koniunktury w budownictwie jest oceniany w marcu negatywnie (minus 2), gorzej niż w poprzednim miesiącu (minus 1). Wśród badanych przedsiębiorstw 23% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 25% - jej pogorszenie (w lutym odpowiednio 21% i 22%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Przedsiębiorstwa nadal odnotowują ograniczanie **portfela zamówień** na roboty budowlano-montażowe, choć mniejsze niż przed miesiącem. Pogarszają się oceny bieżącej **produkcji budowlano-montażowej**. W najbliższych trzech miesiącach przewidywana jest poprawa portfela zamówień. Oceny przyszłej produkcji są również optymistyczne, lepsze niż w lutym.

Opóźnienia odczuwane przy ściąganiu płatności od dłużników powodują, że bieżąca **sytuacja finansowa** przedsiębiorstw budowlano-montażowych jest niezadowolająca, gorsza niż przed miesiącem. Przewidywania dotyczące przyszłej sytuacji finansowej są pozytywne, lepsze niż prognozy formułowane w lutym.

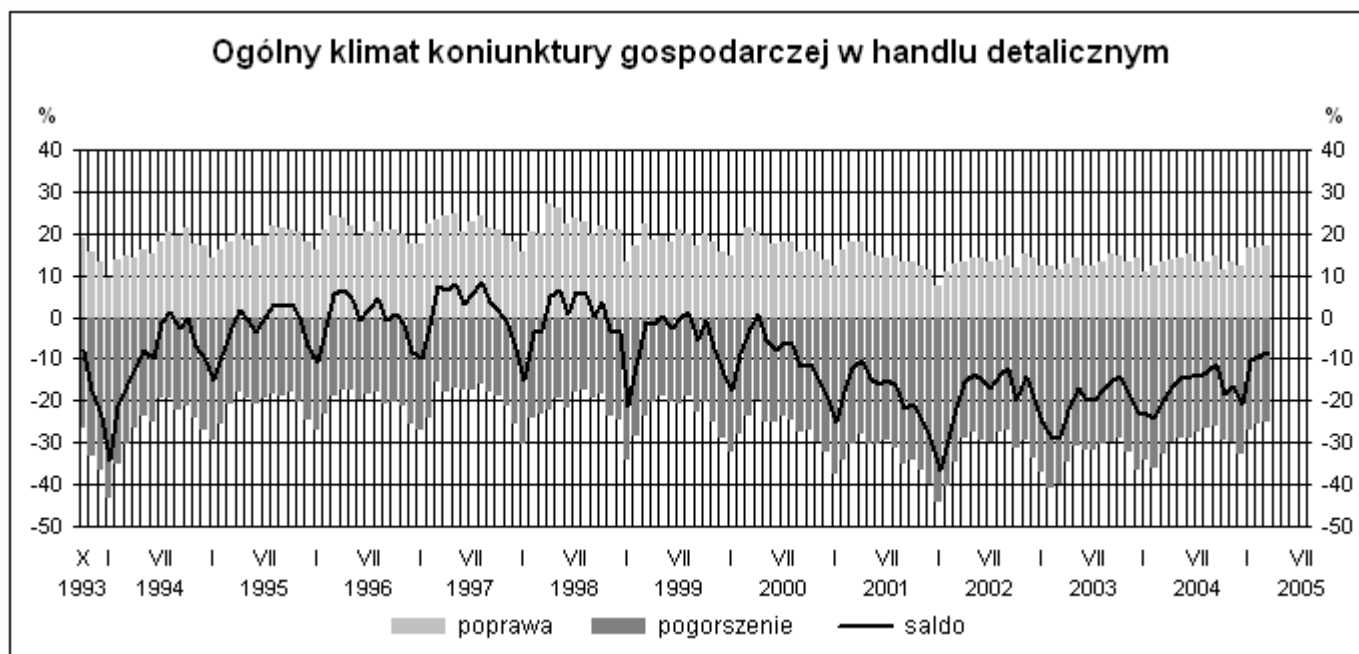
W najbliższych trzech miesiącach przedsiębiorcy przewidują wzrost **cen** realizacji robót budowlano-montażowych, nieco szybszy niż prognozowano przed miesiącem. Przewiduje się również niewielki wzrost **zatrudnienia** w budownictwie.

W marcu 0,7% jednostek nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej** (w lutym br. 1,2%, w marcu ub. roku 1,1%). Największe trudności związane są z konkurencją ze strony innych firm (barierę tę zgłasza 67% przedsiębiorstw w marcu i w lutym br. wobec 72% w marcu ub. roku), warunkami atmosferycznymi (60% w marcu br. wobec 45% w lutym br. i 49% w marcu ub. roku) oraz z niedostatecznym popytem (56% badanych przedsiębiorstw w marcu br. wobec 58% przed miesiącem i 71% przed rokiem). W porównaniu z lutym najbardziej wzrosło znaczenie bariery związanej z warunkami atmosferycznymi.

W stosunku do portfela zamówień oczekiwanego w okresie najbliższych dwunastu miesięcy 19% przedsiębiorstw budowlanych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt duże, 70% jako wystarczające, a 11% jako zbyt małe. Oceny te są zbliżone do ocen formułowanych przed miesiącem. W porównaniu z marcem ubiegłego roku zmniejsza się udział jednostek oceniających swe zdolności jako nadmierne w stosunku do oczekiwanego portfela zamówień, zwiększa się natomiast odsetek przedsiębiorstw, które oceniają je jako wystarczające i zbyt małe.

W porównaniu do marca ub. roku odsetek przedsiębiorstw, które nie planują żadnej **działalności inwestycyjnej** w ciągu najbliższych 12 miesięcy nie zmienił się i wynosi 24% (w październiku 2004 r. - 19%). Podobnie jak przed rokiem 68% producentów podejmujących działalność inwestycyjną przewiduje, że ich działalność dotyczyć będzie prac i zakupów modernizacyjnych (w październiku ub. roku 66%), 72% - nowych inwestycji (w październiku ub. roku 63%, przed rokiem - 65%). Jako najczęściej wybierane źródła finansowania inwestycji przedsiębiorcy wskazują środki własne (94% jednostek, 93% w październiku ub. roku i przed rokiem 92%). Krajowy kredyt bankowy wybiera 40% jednostek (w październiku ub. roku 34%, przed rokiem - 36%). Leasingiem jest zainteresowane 28% przedsiębiorstw (w październiku ub. roku 26%, przed rokiem - 25%).

3. Handel detaliczny

W marcu **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest negatywnie (minus 8 wobec minus 9 w ubiegłym miesiącu). Wśród badanych przedsiębiorstw 17% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 25% - jej pogorszenie (w lutym odpowiednio 16% i 25%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Ograniczenia bieżącej sprzedaży utrzymują się na poziomie notowanym w lutym. Nie zmienia się skala trudności napotykanych przy regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych przedsiębiorstw. Na najbliższe miesiące przewidywania dotyczące sprzedaży są optymistyczne. W konsekwencji mogą zmniejszyć się trudności z terminowym regulowaniem zobowiązań finansowych. Niewielki nadmiar bieżących zapasów towarów zbliżony jest do zgłaszanego przez przedsiębiorstwa w lutym. Przyszłe zamówienia na towary mogą być ograniczane w znacznie mniejszym stopniu niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. Przedsiębiorcy zgłaszają wzrost zarówno bieżących, jak i przyszłych cen towarów, choć nieznacznie mniejszy niż sygnalizowano przed miesiącem. Skala zwolnień pracowników w najbliższych miesiącach może utrzymać się na poziomie przewidywań formułowanych w lutym.

Oceny koniunktury w poszczególnych branżach handlu detalicznego są zróżnicowane. Najbardziej pesymistyczny wskaźnik koniunktury notuje się w branży: włókno, odzież, obuwie - minus 28 (minus 22 w lutym). Wskaźnik koniunktury w branży żywnościowej wynosi minus 12 (minus 14 przed miesiącem), w branży: meble, rtv, agd - minus 11 (w lutym minus 9), natomiast w branży pojazdy samochodowe - plus 3 (plus 2 przed miesiącem).

Jednostki branży: **włókno, odzież, obuwie** sygnalizują spadek bieżącej sprzedaży, większy niż przed miesiącem. Bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana znacznie gorzej niż w lutym. Przewiduje się, że w najbliższych miesiącach sprzedaż może być ograniczana, choć w znacznie mniejszym stopniu niż prognozowano przed miesiącem. Przyszła sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana nadal negatywnie. Nadmiar bieżących zapasów w przedsiębiorstwach zmniejsza się znacząco, ale w najbliższych

miesiącach zamówienia na towary mogą być nadal ograniczane. W marcu tempo spadku cen towarów tej grupy jest wolniejsze niż w lutym, a przewidywania na najbliższe miesiące wskazują na możliwość dalszego spowolnienia spadku cen. Nadal należy oczekiwać redukcji pracowników w tej grupie przedsiębiorstw.

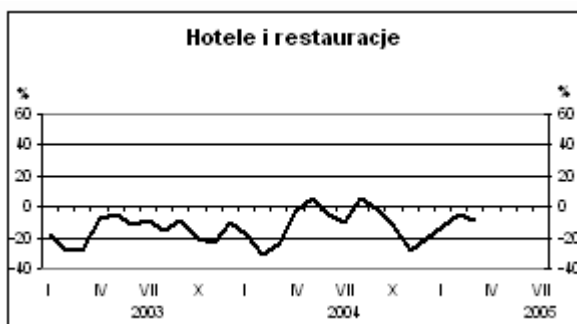
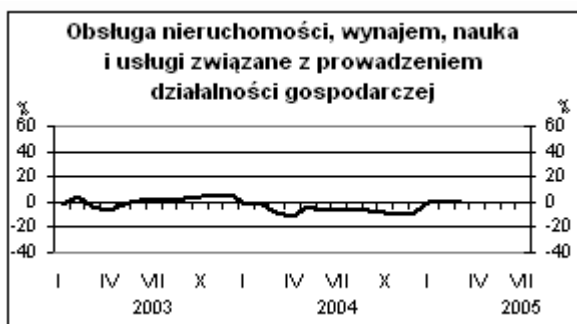
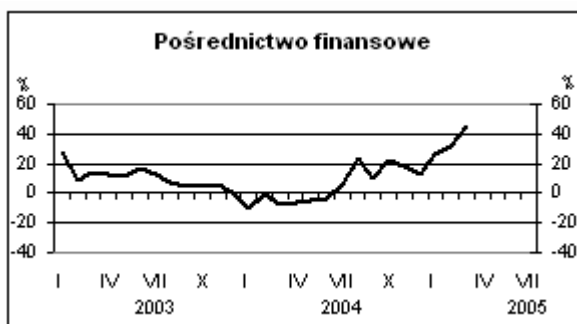
Przedsiębiorstwa sprzedające **żywność** oceniają bieżącą sprzedaż negatywnie, choć nieznacznie lepiej niż w lutym. W konsekwencji bieżąca sytuacja finansowa tej grupy jednostek oceniana jest nieco mniej pesymistycznie niż przed miesiącem. Przyszła sprzedaż żywności może się nieznacznie zwiększyć, w związku z czym trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych tej grupy jednostek mogą być mniejsze niż prognozowano w lutym. Przewiduje się, że zamówienia u dostawców nieznacznie wzrosną, choć nadal sygnalizowany jest nadmiar posiadanych zapasów towarów. Bieżące ceny żywności rosną nieznacznie wolniej niż w ubiegłym miesiącu. Na najbliższe miesiące przewidywany jest wzrost cen wolniejszy od prognozowanego w lutym. W przedsiębiorstwach tej branży należy oczekiwać dalszych redukcji zatrudnienia, na skalę zbliżoną do prognozowanej przed miesiącem.

W jednostkach branży: **meble, rtv, agd** notuje się niewielki spadek sprzedaży. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana negatywnie, znacznie gorzej niż w lutym. W najbliższych miesiącach spodziewany jest spadek sprzedaży tej grupy towarów, jednak znacznie mniejszy niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. Przyszła sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest znacznie mniej pesymistycznie niż w prognozach formułowanych przed miesiącem. Zmniejsza się nadmierny poziom zapasów towarów. Przyszłe zamówienia u dostawców nie będą już ograniczane. W marcu tempo spadku cen towarów tej grupy jest dużo wolniejsze niż w lutym, a przewidywania na najbliższe miesiące wskazują na możliwość dalszego spowolnienia spadku cen. W nadchodzących miesiącach należy oczekiwać wzrostu zatrudnienia w tej grupie przedsiębiorstw, na poziomie zbliżonym do prognozowanego przed miesiącem.

W marcu producenci **pojazdów samochodowych** odnotowują spadek sprzedaży, bardziej znaczący niż w lutym. Trudności związane z regulowaniem bieżących zobowiązań finansowych utrzymują się na poziomie sprzed miesiąca. Zwiększa się stan nadmiernych zapasów towarów. W najbliższych miesiącach może nastąpić znaczny wzrost sprzedaży. W konsekwencji przyszła sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest mniej pesymistycznie niż przed miesiącem, a ograniczenia ilości zamawianych towarów u dostawców mogą się zmniejszyć. W marcu ceny pojazdów samochodowych rosną wolniej niż w lutym. Zahamowanie wzrostu cen przewiduje się również w najbliższych miesiącach. Kierujący przedsiębiorstwami zapowiadają redukcje zatrudnienia na poziomie przewidywań z ubiegłego miesiąca.

Spośród badanych jednostek handlowych 2,9% deklaruje, że nie napotyka na **bariery w prowadzeniu bieżącej działalności** (w lutym - 2,5%). Dla pozostałych przedsiębiorstw największą barierą stanowi konkurencja na rynku (sygnalizowana przez 73% jednostek), niedostateczny popyt na sprzedawane towary (60% jednostek), wysokie koszty zatrudnienia (52% jednostek) oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu państwa (51% jednostek). Nasilenie poszczególnych barier od roku nie ulega istotnym zmianom.

4. Usługi

Koniunktura w jednostkach z sekcji **pośrednictwo finansowe** jest oceniana w marcu korzystnie (plus 45 wobec plus 32 w lutym). Szybko rosnący popyt na usługi z tego zakresu powoduje, że sprzedaż usług także zwiększa się znacząco. Wpływa to na poprawę sytuacji finansowej jednostek. Wzrost cen usług jest w marcu nieznaczny, mniejszy niż w lutym. Oczekuje się, że prognozowany popyt na usługi z tej sekcji będzie nadal rósł, choć w tempie mniejszym niż się tego spodziewano przed miesiącem. Zarówno przewidywana sprzedaż, jak i przyszła sytuacja finansowa mogą się nadal poprawiać. W najbliższych miesiącach można się spodziewać niewielkiego wzrostu cen na usługi finansowe. Planowane redukcje zatrudnienia mogą być nieco większe niż przewidywała prognoza z poprzedniego miesiąca.

Jednostki z sekcji **transport, gospodarka magazynowa i łączność** oceniają w marcu koniunkturę optymistycznie, podobnie jak przed miesiącem (plus 14). Odnotowywane ograniczania bieżącego popytu powodują, że ulegają pogorszeniu oceny bieżącej sytuacji finansowej firm. Ceny usług obniżają się w mniejszym stopniu niż w lutym. Dyrektorzy jednostek przewidują, że zarówno popyt jak i sprzedaż usług w ciągu najbliższych trzech miesięcy będą rosły szybciej niż to prognozowano w ubiegłym miesiącu. W konsekwencji może się poprawić przyszła sytuacja finansowa jednostek. W najbliższych miesiącach można się spodziewać bardziej znaczącej obniżki cen usług niż wskazywała na to prognoza z lutego. Skala planowanych zwolnień pracowników może być większa niż prognozowano przed miesiącem.

Nie zmienia się koniunktura w jednostkach z sekcji **obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej**. Nieco większe niż w lutym ograniczenia bieżącego popytu i sprzedaży powodują, że sytuacja finansowa jednostek jest oceniana nadal negatywnie. Dyrektorzy jednostek nie przewidują wzrostu przyszłego popytu, a prognoza sprzedaży jest mniej optymistyczna niż przed miesiącem. W konsekwencji oczekuje się niewielkiego pogorszenia sytuacji finansowej firm. W marcu bieżące ceny usług obniżają się, przewiduje się również spadek przyszłych cen. Dyrektorzy przedsiębiorstw zamierzają dokonać nieznacznych redukcji zatrudnienia.

Jednostki z sekcji **hotele i restauracje** oceniają w marcu koniunkturę negatywnie (minus 9 wobec minus 5 w lutym). Spowodowane to jest utrzymującymi się ograniczeniami bieżącego popytu i sprzedaży oraz trudną bieżącą i przyszłą sytuacją finansową. Przewidywania dotyczące popytu i sprzedaży są optymistyczne, zbliżone do prognoz sprzed miesiąca. W marcu notuje się dalszy spadek cen usług, choć mniej znaczący niż w lutym. W najbliższych trzech miesiącach ceny będą rosnąć w tempie zbliżonym do prognoz z ubiegłego miesiąca. Dyrektorzy jednostek przewidują też niewielkie redukcje zatrudnienia.